

Tanóra / modul címe:

„HOGYAN SZÓLT BELE A XX. SZÁZAD CSALÁDOM TÖRTÉNETÉBE?” EGYÉNI PROJEKT, TEREPMUNKA A 8. OSZTÁLYOSOK SZÁMÁRA

A tanóra célja:

A projekt célja, hogy közelebb kerüljeteK saját családokat múltjához, a családtagok megértéséhez, elfogadásához a családi történetek feldolgozása alapján.
A családtörténeti projekt nem egyetlen tanóra alatt létrejövő tanulási eredmény. Nem megkerülhetőK a megelőző foglalkozáson a tréning jellegű feladatok, amelyek felkészítenek titeket eddig nem ismert technikák, módszerek használatára, az eredményes munkára.
A projekt előkészítő szakaszában felkészültök a terepmunkára. Azt követően elvégzitek az anyaggyűjtést, a szerkesztést, a szövegalkotást és az illusztrálást. Az elkészült dolgozatot olvastassátok el szüleitekkel és kérjétek őket arra, hogy a munkátokra írásban reflektáljanak. Ez a szöveg lesz a dolgozatotok záró része.
A projektet reflektáló megbeszélés zárja le, azt az órát videóra rögzítjük.
Ezen az órán tehát a következő hónapok terepmunkáját készítjük elő.

1. Feladat

Kommunikációs gyakorlat – az adatközlőkkel (nagy szülőkkel, idős hozzátartozókkal) történő beszélgetések előkészítése osztályszinten (nagy csoportban)

Ezek a játékos feladatok lehetővé teszik és megkönnyítik az egyéni terepmunka során a sikeres és eredményes beszélgetések lefolytatását. (20-25 perc)

a.) Az indiánbeszélgetés elnevezésű feladat célja az, hogy gyakoroljátok az egymásra figyelmet. Vannak szabályai az indián beszélgetésnek: körben üljeteK mindannyian, tehát az egész osztály! Egyszerre csak egy beszélő lehet, a többiek csendben maradnak. Megszólalnia akkor szabad valakinek, ha a mellette ülő befejezte mondandóját, ami ebben az esetben egy rövid történet elbeszélése, körülbelül egy percben. A következő megszólalónak azonban, mielőtt elkezdené saját történetét, össze kell foglalnia az előtte elhangzott történetet, mégpedig minél nagyobb részletgazdagsággal. Erre legfőbb fél perce van. Fontos tartani az időkorlátokat! A beszélgetést én kezdem, és a bal oldalamon ülőnek adom át a szót.

A „Testvérem azt mesélte...” mondatkezdővel veszi át mindenki a szót és foglalja össze a korábban elhangzott történetet. Ezután kezdetek saját történeteteket. A történetmesélés indián módja addig megy, amíg mindenkire sor nem kerül.

b.) Beszéljük meg a csoportok tapasztalatait, reflexióit!

2. Feladat

Kommunikációs gyakorlat – az adatközlőkkel (nagy szülőkkel, idős hozzátartozókkal) történő beszélgetések előkészítése kiscsoportban

a.) Az indiánbeszélgetés egyik változata: üljetek le négyfős kiscsoportokban egy asztalhoz! A feladat szintén egy történet elmesélése lesz, de úgy, hogy a történetmesélés közben a többiek jegyzetelhetnek.

A rövid, kb. 1 perces történetek végeztével, miután minden csoporttag szóhoz jutott, **villámkártya** technikával fogalmazzatok kérdéseket az elhangzott történetekről. 3-3 kérdést tehet fel minden csoporttag, a kérdések közül 1-1 vonatkozzon minden csoporttársatok történetére! A végén 12 villámkártya lesz asztalonként/csoportonként. (3 perc)

Ezután húzzatok a közepre rakott és összekevert kártyákból!

A feljegyzéseiteket is felhasználva válaszoljatok a kérdésekre!

b.) Egy-egy csoporttag foglalja össze saját csoportjának reflexióit, tapasztalatait a nagycsoport nyilvánossága előtt! (3 perc)

3. Feladat

Az interjúterv – Mire szeretnék választ kapni? Kitől kaphatok kérdésekre választ? A beszélgetések előkészítése

a.)

Annak ellenére, hogy még nem sokat tanultál a XX. század történetéről, mégis próbálj egyénileg egy **listát** készíteni a füzetedbe az eddigi ismereteid alapján azokról a sorsfordulókról, amelyek szerinted befolyásolhatták a családod életét! A lista legalább 3-4 elemet tartalmazzon! (3 perc)

b.)

Páros ötletbörze

Alakítsatok a kiscsoportokon belül párokat! Ismertessék egymással az egyénileg elkészített listákat! Kiegészíthetitek a párotok ötlete alapján saját gyűjtéseiteket. (3 perc)

c.)

A következő lépésben a **tankönyvet** hívd segítségül! A tartalomjegyzék és a leckék lapjainak átforgatása után, a képek és a gyors beleolvasás segítségével esetleg felvillanó új elemekkel bővítheted a listádat. (3 perc)

d.)

T-ábra készítése egyéni munkával

A listátok alapján egyénileg készíts T-ábrát az alábbi kérdéseket megfontolva! A válaszokat írd az ábra megfelelő helyére! (3 perc)

Mire szeretnék választ
kapni?

Kitől kaphatok kérdésemre
választ?

4. Feladat

Az illusztrálás

A terepmunka végeredménye egy írásbeli házi dolgozat, melynek egyik kritériuma az **illusztráltság** is.

Tájékozódj otthon, milyen dokumentumok állnak rendelkezésedre a majdani írásműved illusztrálására!

Az alábbi dokumentumtípusok jöhetnek szóba:

- kézzel rajzolt térkép,
- írásos hivatalos vagy személyes dokumentum(ok) fénymásolata,
- fénykép, családfa stb.

5. Feladat

A házi feladat bevezetése

Néhány gondolatébresztő kérdés feltevésével, megbeszélésével vezetjük be a házi feladatot. (5 perc)

- Mivel tehetjük életszerűbbé, hitelesebbé a leírtakat?
- Milyen dokumentumokat rejt a fényképalbum vagy a családi iratokat tartalmazó doboz?
- Lehet-e térképen ábrázolni a család XX. századi életállomásait?
- Mire kell ügyelni, hogy senki személyes érzékenységét ne bántsa sem a szövegalkotás sem az illusztráció?

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

H-7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 1/b.
Tel.: +36 72 501-500

K KAPOSVÁRI
E G Y E T E M

H-7400 Kaposvár,
Dr. Guba Sándor u. 40.
Tel.: +36 82 505-800

TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-0003

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

ÚMFT infovonal: 06 40 638 638
nfu@meh.hu • www.nfu.hu

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV